1940 ий
29
СЕНТЯБРЬ
№ 87 (700)
Акше 5 ыр.

10-шо ИЙ ЛЕКТЕШ

Чыла эллаcе пролетарий-шамыч, ушныза!

Рвезе Коммунист

ВЛКСМ Маробком ден Йошкар-Ола Горком орган

XVI МАРИЙСКИЙ ОБЛАСТНОЙ КОМСОМОЛЬСКИЙ КОНФЕРЕНЦИЙ

Москва, кремль.

СТАЛИН йолташлан

Шергакан Иосиф Виссарионович!

Тыланда, великий Ленинын пашажын гениальный продолжательжылан, мемнан учительналан, йӧратыме ачаналан да молодежын другшылан, чыла комсомолец да комсомолка-шамыч лӱм дене, республикысе чыла молодежь лӱм дене комсомолын XVI-шо Марийский Областной конференцийже эн шокшо, йӧратымаш дене да преданность дене тичмашын темше комсомольский саламым колта.

Царизм годым марийский молодежын илышыже пеш нелэ да шӱлыкан лийын. Тунам марийский молодежьлан нимогай школат, больницат, нимогай культурный лукат лийын огыл. Октябрьский социалистический революций гына марийский молодежьлан йывыртен, пиалангын илашыже, чудесный элыште, рабстводыме да угнетенийдыме элыште, куатле Советский Социалистический Республика-шамыч Союзышто илаш да пашам ышташ возможностьым пуэн. Октябрьский революций лийме дене велэ да Тендан лично тыршымыда дене велэ, Сталин йолташ, марийский молодежь пашалан, канашлан, тунемашлан правам налын.

ВКП(б)-ын XVIII-ше с'ездшын исторический решенийже-шамыч дене да, Сталин йолташ, Тендан указаний-шамычда дене вооружатлалтын, Марийский комсомольский организаций шке конференцийышкыже государственный да хозяйственный деятельность фронтлаште кугу сеҥымаш-шамыч дене толын.

Сталин йолташ, Тендан лӱмдам Марийский Республикысе рвезе да ӱдыр-шамыч шке шӱмыштышт кугу йывыртымаш дене нумалыт.

Мемнан заветный шонымашна—ленинско-сталинский типан политический деятель лияш. Мемнан илышнан пӱтынь смыслже—тиде Ленинын—Сталинын пашаже верч кучедалаш.

Мыланна сталинский эпохышто, волгыдо у мир шочмо эпохышто илаш да пашам ышташ кугу пиал логалын, чыла тӱняште восторжествовалтышаш бесклассовый коммунистический обществым ыштымаште Ленин—Сталин партийын всемирно-исторический пашаштыже полшаш кугу пиал логалын. Мемнан моло шонымашна уке, мемнан шонымашна икте гына: партийын доверийжым оправдатлаш, Ленинын—Сталинын пашаже верч чыла вийнам, чыла волянам, чыла энергийнам, а кӱлеш лиеш гын, илышнамат пуаш.

Сталин йолташ, Тендан лӱмда, коммунизмын волгыдо вершинышкыже шушаш верч кучедалмаште мемнам ончыко да ончыко чарныде ӱжшӧ знамя лиеш.

Марксизмын-ленинизмын революционный теорийжым, партийын коммунизм верч героически кучедалме историйжым уло кумыл дене да тыршен тунемаш тӱҥалына, большевизм дене овладеватлалтын, чапле большевистский традициеш тунемаш да кеч могай кучедалмаштат тушманым сеҥаш.

Виян лийже мемнан молодежын чапле сталинский поколенийже!

Виян лийже сеҥаш лийдыме Всесоюзный Коммунистический (большевик-шамыч) партий!

Виян лийже тудо, кӧ мемнам ончен куштен, кӧ мемнам закалитлен, кӧ мемнам грядущий кучедалмашлашке ямдыла—великий Сталин!

XVI-шо Марийский Областной комсомольский конференцийын делегатше-шамыч ВЛКСМ Обкомын пашаже нерген Обком секретарь П. В. Щербаков йолташын отчетный докладшым колыштыт.

Фото М. Чуршуковын.

Луаткудымышо Марийский Областной комсомольский конференцийын сайлыме ВЛКСМ Областной комитет пленумын составше

Обком пленумын членже-шамыч

Абрамов Я. И.	Исаев П. И.	Сайтиев И. М.
Алипов В. П.	Кавалеров Т. И.	Светлаков С. С.
Алипаев А. А.	Калашников П. С.	Смирнов А. С.
Алмакаев П. А.	Калинина А. Р.	Смирнов В. Ф.
Баженов М. П.	Клюкин П. А.	Смоленцева В. М.
Баранов А. В.	Куршаков И. В.	Сырейщиков Н. И.
Бахтин Ф. П.	Кушнарев В. М.	Сыромятникова Н. М.
Бобров М. Г.	Лещенко Т. Н.	Таныгин И. Н.
Бурков Н. А.	Логинов И. И.	Таныгина К. А.
Бусыгина А. В.	Макаров И. П.	Темерешев П. И.
Вершинин Н. С.	Мамаев Р. М.	Федоров К. Ф.
Волкова З. И.	Мамаев Е. З.	Федотова Е. Ф.
Гифадуллина Х. Ф.	Маслов В. П.	Фомичев В. Я.
Галин М. И.	Мачехина А. К.	Хузин Г. Г.
Горбунова Т. И.	Михайлов И. В.	Чебоксаров Н. П.
Грунин П. М.	Мотовилов И. Т.	Шалаева А. Н.
Егошин К. С.	Онучина П. Д.	Щербаков П. В.
Замятин А. А.	Петухов М. В.	
Зинин К. М.	Рябчиков Г. А.	

Пленум членыш кандидат-шамыч

Бусыгина М. Н.	Дементьев А. И.	Николаев А. Н.
Голубева Т. В.	Иванов С. И.	Соколова В. Н.
Гарнева А. Ф.	Никитина В. И.	Федорова З. К.

ВЛКСМ Обкомын ревизионный комиссийын членже-шамыч

Борисова А. Ф.	Кукушкина Н. Т.	Попова Т. В.
Голунов Т. Ф.	Муравьева Е. Д.	Пыкина А. И.
Данилова Л. С.	Неклюдов Б. Ф.	Яхонтова Н. Ф.

ВЛКСМ обкомын пленумжо

27 сентябрьыште ВЛКСМ Марийский Областной комитетын первый организационный пленумжо эртыш. ВЛКСМ Обкомын первый секретарьлан **П. В. Щербаков** йолташым, пропаганда да агитаций дене секретарьлан **А. А. Замятин** йолташым да школьный молодежь ден пионер-шамыч кокласе паша дене секретарьлан **Т. Н. Лещенко** йолташым сайлыме. ВЛКСМ Обкомын крестьянский молодежь отдел вуйлатышылан **В. Ф. Смирнов** йолташым, военно-физкультурный отдел вуйлатышылан **И. Т. Мотовилов** йолташым, „Рвезе Коммунист" газетын ответственный редакторлан **И. М. Сайтиев** йолташым да „Ямде Лий" газетын редакторлан **П. А. Клюкин** йолташым сайлыме.

ВЛКСМ Обком бюрон составыш **П. В. Щербаков, А. А. Замятин, Т. Н. Лещенко, В. Ф. Смирнов, И. Т. Мотовилов, И. М. Сайтиев, К. М. Зинин, П. А. Алмакаев** да **Ф. П. Бахтин** йолташмытым сайлыме.

50

XVI ОБЛАСТНОЙ КОМСОМОЛЬСКИЙ КОНФЕРЕНЦИЙ

ВЛКСМ обкомын да ревизионный комиссийын отчетный докладышт почеш прений

КОНФЕРЕНЦИЙЫН ДНЕВНИКШЕ

26 сентябрьыште 6 шагат кастене Марийский АССР Верховный Советын заседаний залешыже XVI шо Марийский Областной комсомольский конференций почылтын.

Конференцийым ВЛКСМ Обкомын первый секретарьже П. В. Щербаков йолташ почын. Тудо шкенжын выступленийыштыже XVIII-ше партийный с'езд деч вара комсомолышто наша саемме нерген, ВКП(б) Центральный Комитет ден калыкын вождьшо да учительже великий Сталинын ленинско-сталинский комсомол верч да чумыр молодежь верч эреак тыршымыже нерген ойла. Делегат-шамыч Сталин йолташ лӱмеш кынел шогалын кужу жап совым кырат. Сталин йолташ лӱмеш приветствий, виян „Ура!" шокта.

Конференцийын президиумышкыжо 19 еҥым сайлыт. Нунын коклаште ВКП(б) Обком секретарь-шамыч Кушнарев, Мамаев, Чебоксаров, Марийский АССР Совнарком председатель Абрамов, Марийский АССР Верховный Совет Президиум председатель Кавалеров, ВЛКСМ ЦК-н инструкторжо Мильштейн, ВЛКСМ Обком секретарь Щербаков ден Замятин йолташ-шамыч улыт.

Почетный президиумышко икйӱк дене Сталин йолташын вуйлатыме ВКП(б) ЦК Политбюро сайлалтеш.

Конференций молодежьын другшылан да учительжылан, Сталин йолташлан, приветственный письмам кужун совым кырен приниматла.

Конференцийын ончышаш пашажым, регламенжым да порядокшым утвердитлымек, Марийский Обкомолын пашаже нерген Обкомол секретарь Щербаков йолташ выступатлен.

Тидын деч вара Областной комитетын ревизонный комиссийжын пашаже нерген ревизонный комиссий член Голунов йолташ отчетный докладым ыштен.

Отчетный доклад-шамыч почеш кумда прений шарлыш.

27 сентябрьыште эр заседанийыште отчетный доклад-шамыч почеш прений эртен. Чылаже 29 делегат выступатленыт. Нуно ВЛКСМ Обкомын ситыдымашыже - шамычым чот критиковатлышт.

Вара Мандатный комиссий председатель Бахтин йолташын докладшым колыштмо. Мандатный комиссийын докладше ик йӱк дене утвердитлалтеш. Щербаков ден Голунов йолташ-шамычын заключительный мутышт почеш, конференций решенийым приниматлыш. ВЛКСМ Обкомын практический пашажым удовлетворительныйлан да политический линийжым правильныйлан признатлыме. Тидын дене эр заседаний петырныш.

Кастене 7 шагатлан кас заседаний почылтын. Обком Пленумын составышкыже тайный голосований дене сайлашлан кандидат-шамычым обсуждатлыме. Тайный голосований дене пленумым, ревизионный комиссийым сайлыме.

Тиде кечынак первый организационный пленум лийын.

Тидын дене XVI шо Марийский Областной комсомольский конференций шке пашажым пытарен.

ВЛКСМ Областной конференцийын Волжский район деч делегатше-шамыч (шола гыч пурлашке): первый ряд—К. А. Марусин, П. М. Груни н, А. В. Баранов, А. С. Крылов; кокымшо ряд — Н. И. Наместников, М. П. Баженов да Я. А. Алексеев йолташ-шамыч.

Фото М. Чуршуковын.

Комсомольский пашам перестроитленна

В. Фомичев.
ВЛКСМ Звениговский райком секретарь.

ВЛКСМ Центральный Комитетын XI-ше пленумжо марте Звениговский районный комсомольский организаций пашам начар ыштен. Райкомол аппаратыште 9 пашаеҥ ыштеныт гынат, пашаштышт ятыр ситыдымаш лийын. Тыгай кумда штат комсомольский пашаште пеш чараклен.

ВЛКСМ ЦК-н XI пленумжо деч вара ме чыла комсомольский пашанам перестроитлышна. Ожнысо отдел-шамыч олмеш, постоянно - действующий комиссий-шамычым оргнизоватлышна. Внештатный инструктор - шамычым 5 гыч 20 марте шуктышна.

Пленумын южо членже-шамыч пашам йӧршын ыштен огытыл. Ме нунылан комсомольский поручений пуышна.

Пленум член Федотов йолташлан „Волгынчо" колхоз пеленсе первичный комсомольский организацийым проверитлаш поручитлышна. Терген налмеке, палӗ лийын: организаций пашам начар ыштен. Тудын секретарьже пашам йӧршын ыштен огыл. Ме тиде организацийышке вес секретарым колтышна. Паша

саеме. Комсомолец-шамыч пашаш вияҥ пижыч. Организацият 5 еҥ гыч 11 еҥ марте шуо.

Райкомолын комиссийже-шамыч пашаштым саемденыт. Агитационно-пропагандистский (председатель Сорокин йолташ) комиссий пашам поснак сайын ыштат.

Комсомольский пашам перестроитлыме дене паша чыла вереат саемеш. Красногорский чодра заводысо 60 процент комсомолецше-шамыч пашаште стахановец улыт.

Комсомольский пашаштына эше ситыдымаш-шамычат улыт. Посна организаций-шамыч (Шуйский чодра участок) пашаштым начар перестроитлат.

Обкомын пашаеҥже-шамыч ӱлылсӧ организаций-шамычлан шукырак полшаш тӱҥалыт ыле гын, паша адакат саемеш ыле.

РАЙКОМОЛ СЕКРЕТАРЬ ШАМЫЧЫМ ЭРЕАК ТУНЫКТАШ

Е Мамаев. ВЛКСМ Сернурский райком секретарь.

Отчетный жапыште Марийский областной комсомольский организаций, партийный организацийын вуйлатыме дене, шагал огыл пашам ыштен. Тидым мемнан районысо комсомоль-

ский организацийын сеҥымашыже-шамыч гычат ужаш лиеш. Партийын XVIII с'ездше деч ончыч „Трактор", „Йошкар пеледыш" да моло колхозласе первичный комсомольский организаций-шамыч пашам начар ыштеныт. Кызыт нине организаций-шамыч ончыл организацийлан шотлалтыт.

Несоюзный молодежь коклаштат ятыр паша ышталтын. Мемнан район мучко отчетный жапыште 1047 еҥым угыч комсомолышко пуртымо.

Туге гынат ситыдымаш-шамычат але ятыр улыт. Эн ондак—ВЛКСМ ЦК XI пленумын решенийже-шамычым начар шуктымаш. Кызыт мартенат постоянно-действующий комиссий-шамыч пашам начар ыштат. Комсомольский пашашке активымат ситыдымын шупшмо.

Пытартышлан мый ВЛКСМ обкомын посна отделже-шамычын полышым пумышт нерген каласем. ВЛКСМ обкомын военно-физкультурный да пропаганда ден агитаций отделже путырак начар полышым пуэныт. Райкомол секретарь-шамычым инструктироватлымаш пеш шагал лийын.

Мыйын шонымаште обкомолын у составше постоянно-действующий комиссий-шамычлан утларак полышым пуаш тӱҥалеш. А райкомол секретарь-шамычым эреак туныктыман. Вет кызыт шуко вере ВЛКСМ райком секретарьлан первой гана сайлалтше улыт.

Сеҥымашнам ончыкыжымат пеҥгыдемдена

Т. Алыков. Еласовский район „Челюскин" колхозысо ВЛКСМ комитет секретарь.

Большевик-шамыч партийын XVIII с'ездшын решенийже - шамычым шуктымаште мемнан колхозысо комсомольский организаций ятыр пашам ыштен. Тидым колхозна ончыл радамыште улмо гычынат рашак ужаш лиеш.

Организацийыште чылаже 25 комсомолец. Колхозышто паша сай кайже манын, нуным чыла участкышкат пеҥгыдемдыме. Колхоз председатель—комсомолец; 3 комсомолец бригадирлан ыштат; фермымат комсомолец вуйлата. Пашан тӱрлӧ участкылашкыже пеҥгыдемдыме комсомолец-шамыч примерым ончыктат.

Таче кечылан мемнан колхоз 1940 ийысе ял озанлык пашам тӱрыс пытарен. Государстывлан тӱлышаш планым 100 процентлан темен. Ял озанлык налогым, страховкым, заемым да тулеч моло тӱлышаш окса планымат 100 процентлан темыме.

Пашам сайын организоватлаш огыл гын, колхозна шошо ага пашам 4 кечыште да шурно погымашым 18 кечыште огеш пытаре ыле. Тений колхоз пашаште стахановский метод кумдан шарлен. 1939 ийыште колхозышто 48 стахановец да ударник гына ыле гын, тений 112 стахановец шотлалтеш. Нунын кокла гыч 12 комсомолец. Стахановец - шамыч кече еда паша нормым 150—200 процентлан темат.

Кызыт комсомолец - шамыч телым волыкым шогыкташлан вӱта-шамычым ачалаш пижыныт.

Добровольный организаций да кружок-шамычат начар огыл пашам ыштат. Ынде мыланна икте гына кӱлеш—тиде сеҥымашнам ончыкыжымат пеҥгыдемдаш.

XVI ОБЛАСТНОЙ КОМСОМОЛЬСКИЙ КОНФЕРЕНЦИЙ

ВЛКСМ обкомын да ревизионный комиссийын отчетный докладышт почеш прений

МАРКСИЗМ-ЛЕНИНИЗМ ТЕОРИЙ ДЕНЕ ВООРУЖАТЛАЛТМАН

П. И. Темерешев. ВКП(б) обкомын пропаганда ден агитатций отдел заведующийын заместительже

Молодежьым коммунистический духеш воспитатлымаш пачмам, марксистско-Ленинский теорий дене вооружатлымаш пашам Марийский областной комсомольский организаций тичмашын огыл илышыш пуртен толын. Комсомолец - шамыч коклаште капитализмын пережиткыже эше кодын. Молодежь коклаште арака йўмаш, хулиганитлымаш, йогыланымаш факт-шамыч уледат. Садлан мемнан задачына: тиде пережиткым пытарышаш верч решительно кучедалаш. А кучедалмашын средствыже - марксистско-ленинский теорий дене вооружатлымашым, ВКП(б) историйым тунеммашым саемдымаш. Но тиде пеш кўлешан пашам шуктен толмаште ме але моктанен огына керт.

ВКП(б) историйым шагал тунемыт. Кодшо ий дене таҥастарымаште тунемше-шамыч шагалемын, лекцийым шуэн эртарат. А ВЛКСМ обкомын посна пашаеҥже-шамыч районышто лийыт гынат, докладым, лекцийым огыт ыште, консультацийым огыт организоватле.

Южо руководящий комсомольский пашаеҥ-шамыч шкештат огыт тунем. „Тунемаш жап уке“ манын ойлат.

Марксизм-ленинизм теорий дене вооружатлымашке эн кугу вниманийым ойырыман.

Активым пашашке шупшман

П. Грунин осоавиахим Волжский районный совет председатель.

ВЛКСМ ЦК-н XI пленумжо комсомольский пашашке кумда комсомольский активым шупшмо

шотышто поснак кугу вниманийым ойырен. Туге гынат, Волжский ВЛКСМ райком XI пленумын решенийжым илышыш путырак начар пурта. Комсомольский пашашке активым шупшмо шотышто нимоматыштен огыл манаш лиеш. Райкомолын тошто составше утларакшым кабинетыште шинчен жапым эртарен.

Талук жапыште райкомол ик пленумымат эртарен огыл, а пленум член-шамыч райкомолын нимогай полышымат пуэн огытыл.

Мутат уке, райкомолын начар пашаже талук жапыште 3 секретарь вашталтмаш гычат зависитлен. А тидыже иктым гына ончыкта — тиде кадрым подбиратлымашке серьезын огыл относитлымаш. Мутлан налаш, райкомолын тошто секретарьжым — Чернышев йолташым. Тудо пашашке активым йöршешат мобилизоватлен огыл.

Волжский райкомол пашам сай ышта ыле гын, районный конференцийын делегатше - шамыч, отчетный периодысо пашажым начарлан огыт шотло ыле. Райкомолын у составшылан пашам тўҥ гычак саемдыман, пашашке кумда комсомольский активым шупшман.

Комсомолышто финансовый дисциплиным пеҥгыдемдаш

М. Петухов, ВЛКСМ Маробкомын финсектор вуйлатыше

Ленинско-сталинский комсомол политически кушкын, шке радамжым кажне кечын куштен, организоватлалтын, кугу пашам ышта да сеҥымашке шуэш. Тыгеже гын, комсомол радамыште пеҥгыде дисциплина лийман. Но южо комсомольский руководитель-шамыч финансовый дисциплиным пеҥгыдемдышаш верч начар кучедалыныт.

Теве Волжский ВЛКСМ райкомын ожнысо секретарьже Чернышев йолташ тиде вопрос дене йöршешат заниматлен огыл.

ВЛКСМ Пектубаевский райкомын секретарьже Загайнов йолташат членский взносым тўлымаште ситыдымаш нергенВЛКСМ ЦК-ан пунчалым кажне комсомолецлан умылтарен огыл.

Садланак вет Марийский республика мучко комсомольский членский взносым 39 тўжем теҥге утла погымо огыл.

Районлаште ревизионный комиссий-шамычат контролироватлен огытыл, а ВЛКСМ Маробкомын организационно-инструкторский отделже тиде пашам вуйлатымаш деч кораҥын.

Ончыкыжо кажне комсомолецлан ВЛКСМ уставым илышыш тўрыс пуртыш да членский взнос тўлымаш гыч комсомолец-шамычын дисциплиныштым, деловой качествыштым палаш тунеман.

Кадрым выдвигатлымашке да воспитатлымашке кугу вниманийым

П. Алмакаев. ВКП(б) Обкомын комсомольский орган кадр-шамыч секторын заведующийже.

Самырык комсомольский кадрым руководящий пашашке выдвигатлыме да воспитатлыме шотышто Марийский комсомол икмыняр пашам ыштен. Руководствышко у самырык еҥ-шамыч, Ленин—Сталин партийлан мучашыш шумеш преданный улшо шамычым выдвигатлыме. Нуно пашам начарын огыл ыштат.

Но тидын дене пырля ВЛКСМ обкомын организаторский отделын пашаштыже ятыр ситыдымашат лийын.

Кадр-шамычым ойырмашке, выдвигатлымашке да воспитатлымашке шагал вниманийым ойырен. Ятырже годым ойырымо комсомолецын деловой качествыжым кўлеш семын изучатлен огыл. Садлан икмыняр жап гыч тудын характеристикыжым „пашаште огеш справлятле“ манын вашталташ перна.

Теве Абакумова йолташым крестьянский молодежь отделыш инструкторлан выдвигатлыме годым „пашам ыштен кертеш, активный, энергичный комсомолка“ манын моктышт. Но икмыняр жап гыч „пашам ыштен огеш керт“ манме мут шокташ тўҥалын. Паша гыч кораҥдыме. Абакумова йолташлан пашаштыже полшат ыле гын, тудо пашам тачат ышта ыле.

Кадр-шамычым кўлеш семын изучатлыдымашым

эше тыгай фактат ончыкта: ВЛКСМ Оршанский райкомын военно-физкультурный отдел заведующийын фотокарточкыжым Ново-Торъяльский райкомолын заведующийлан личный делашкыже пыжыктен шындыме. Вот кўлеш семын изучатлымашын результатше. Тыгак Килемарский райкомолын секретарьжылан Семеновым колтымо ыле. А тудо комсомольский пашам саемдыме олмеш шалаташ гына тыршен.

ВЛКСМ обкомын у составше комсомольский кадр-шамычым ойырмашке, выдвигатлымашке да воспитатлымашке кугу вниманийым ойырышаш.

ВЛКСМ XVI-шо Марийский Областной конференцийын Горно-Марийский район деч делегатше-шамыч.

Снимкыште (шола гыч пурташке): первый ряд—Ф. К. Сильдушкина, А. Ф. Горнева, М. А. Воробьева, Н. А. Дойникова, В. П. Маслов да К. И. Рудакова; кокымшо ряд — А. С. Тихомирова, З. С. Трофимова, И. В. Михайлов, В. И. Осипов, В. С. Воробьев да Д. В. Салдушкин йолташ-шамыч.

Фото М. Чуршуковын.

Партий ден правительствын решенийыштым тўрыс шукташ

Р. Мамаев. ВКП(б) Обком секретарь.

XV-ше Областной комсомольский конференций ден XVI-шо Областной комсомольский конференций коклаште Марийский Областной комсомольский организаций ятыр пашам ыштен.

XVIII-ше партийный с'ездын исторический решенийже-шамыч дене вооружитлалше Марийский комсомол хозяйственный, государственный пашаште активно участвоватлаш тўҥалын. Отчетный периодышто 800 комсомолецым руководящий хозяйственный, государственный, партийный да комсомольский пашашке выдвигатлыме.

Комсомолец-шамыч производствышто, колхозлаште инициативный улыт. Нуно социалистический соревнований ден стахановский движений знамям кўшкö кучат. Вилков йолташын бригадыже (Марбумкомбинат) паша нормым эреак утыж дене тема.

Эртыше первичный организацийласе отчетно-сайлымаш погынымаш-шамыч да районный конференций-шамыч кўкшö идейно-политический уровеньыште эртеныт.

Мый комсомольский организацийын икмыняр ситыдымашыже-шамычым ончыктынем. Ятыр первичный организаций-шамыч партий ден правительствын решенийже-шамычым начар шуктат. Йошкар-Олинский ден Сернурский районласе посна колхоз-шамыч икияшым поген пытарен огытыл. Республикыште кылмаш кураламашат начар кая.

Южо комсомолец-шамыч СССР Верховный Совет Президиумын Указше-шамычым пудыртылыт.

ВЛКСМ ЦК-н XI пленумжо масса дене кыл кучымашым пеҥгыдемдаш требоватла. Комсомольский руководитель-шамыч масса деч тунемшаш улыт, масса дене ваш-ваш кидым кучен пашам ыштышаш улыт.

Чыла комсомолец-шамычым XVIII-ше партийный с'ездын решенийже-шамычым тўрыс шуктымашке ўжам.

Большевистский партий да Сталин йолташын лўмжö дене ончыко, у сеҥымаш-шамычыш!

Виян лийже Сталин йолташ!

Оборонный пашаш кугу вниманийым

К. Эштыков. Сернурский педучилищын военрукшо.

Педагогический училище-шамыч ончылан партий ден правительство ответственный задача-шамычым шынденыт: кушкын шогышо сталинский поколенийым коммунизм духеш воспитатлаш да рвезе учитель - шамычым ямдылаш. Тидым тўрыс шукташ верч Сернурский педагогический училищын коллективше пашам тыршен ышта.

Тунемше-шамыч коклаште политико-массовый паша начар огыл шындалтын: кажне класслаште эрдене урок деч ончыч политинформаций эртаралтеш.

Комсомольский организацийыште 148 комсомолец шотлалтеш. Училищын 44 отличник ден ударник коклаште 42 комсомолец (Р. Лоскутова, В. Бирюков, Е. Шишкин да молат).

Комсомольский организаций военно-физкультурный пашам саемдымаштат шагал огыл тыршен. Кызыт педучилищыште тунемше-шамыч 6 группылан шелалтын, ВС значоклан нормым сдатлаш ямдылалтыт.

Военно - физкультурный пашан активистше - шамычым Йошкар Армий радамыш пуэна (Г. Алмаметов да молат). Но пашаштына ситыдымаш-шамычат улыт.

Ситыдымаш-шамычым пытарен, умбакыжым пашашке вийым эше чот пыштен, кушкын шогышо поколенийым Ленин—Сталин идеяш туныкташлан чапле воспитатель-шамычым ямдылаш тўҥалына.

51

ИНОСТРАННЫЙ ТЕЛЕГРАММА-ШАМЫЧ

Германия, Италия да Япония коклаште пактым заключитлымаш

Берлин, 27 сентябрь. (ТАСС). Германский информационный бюро тыгай увертарымашым пуа:

„Таче, 27 сентябрьыште, у имперский канцелярийын кугу залешыже кум державын—Германийын, Италийын да Японийын пак тыштым подписатлыме. Пактым подписатлыме деч вара торжественный прием лийын. Тушто итальянский ден японский посольство-шамычын членышт, германский правительствын членже-шамыч да Германийысе тӱрлӧ учреждений-шамычын руководительышт, германский вооруженный вийын представительже - шамыч, тугак иностранный прессын представительже-шамыч лийыныт. Пактым германский правительство лӱм дене — фон Риббентроп, итальянский правительство лӱм дене Чиано, японский правительство лӱм дене Японийын Берлинысе посолжо Курус подписатленыт.

Кум державын берлинский пактше тыге ойла: „Германийын, Италийын да Японийын правительствышт признатлат: кужу жапан мирлан предпосылка кажне нацийын шканже кӱлеш пространствым налмашыже улеш. Нуно сандене великий Восточно - Азиатский пространствыште да Европыште шке стремленийыштым шуктымышт годым пырля действоватлаш да сотрудничатлаш решитленыт. Шкеныштын пеш важный цельыштлан нуно ниве пространствылаште илыше калык - шамычын преуспеванийышт да благополучийыштым обеспечитлен кертше у порядкым установитлымашым да поддержатлымашым шотлат. Умбакыже кум державын правительствышт тӱнян вес ужашласе наций-шамычын конечный цельышке — пӱтынь тӱняште мирым ыштымашке шуаш шке тыршымыштым шуктышашлан тиде направлений денак действоватлывешт гын, тиде сотрудничествым нуны декат распространитлаш желатлат.

Тидын дене келшышын, Германийын, Италийын да Японийын правительствышт тидын нерген келшеныт:

„1. статья. Япония Европышто у порядкым ыштымаште Германия ден Италийын руководствыштым признаватла да пагала.

2 статья. Германия ден Италия великий Восточно-Азиатский пространствыште у порядкым ыштымаште Японийын руководствыжым признаватлат да пагалат.

3 статья. Германия, Италия да Япония кӱшнӧ ончыктымо основеш сотрудничатлаш келшеныт. Умбакыже нуно кум договариватлалтше сторона-шамыч гоч иктыжын ӱмбаке европейский войнаште да китайско-японский конфликтыште кызытсе жапыште участвоватлыдме иктаж-могай держава нападатлыме случайыште чыла политический, озанлык да военный средства дене иктышт-весыштым поддерживатлаш шке ӱмбакышт обязательствым налыт.

4 статья. Тиде пактым шукташлан тунамак общий технический комиссий-шамыч ышталтыт, нунын членыштым Германийын, Италийын да Японийын правительствышт назначитлат.

5 статья. Тиде соглашений соглашенийын кум участникше гыч кажныже ден Советский Союз коклаште улшо политический статусым нигузеат ок тарвате манын, Германия ,Италия да Япония каласат.

6 статья. Тиде пакт тудым подписатлымек вийыш пура да, тудын вийыш пурымо кечыже гыч шотлен, лу ий годым действоватлаш тӱналеш.Тиде срок эртыме деч ончычак договариватлалтше сторона - шамыч, нунын кокла гыч иктыжын тидын нерген каласыме случайыште, пактым уэмдыме нерген переговорым тӱналыт".

Пактым немецкий,итальянский да японский йылме дене 1940 ий 27 сентябрьыште составитлыме, да Германийын иностраный паша министрже фон Риббентроп, Италийын иностранный паша министрже граф Чиано да Японийын посолжо Курус подписатленыт.

Китайыште военный действий-шамыч

Северный китайыште. Шаньси провинцийын юговостокыштыжо 25 сентябрьыште Цизиньчэн деч северыштыла да западыштыла виян бой-шамыч лийыныт. Японец-шамычын 400 еҥыштым пуштмо.

Шаньдун провинцийыште китайский войска-шамыч отряд, Ваньдэн олаш пурен, чыла марионеточный учреждений-шамычым пытарен.

Центральный китайыште. Китайский партизан-шамыч Уху ден Нанкин коклаште железно-дорожный колеям шалатеныт.

Аньхуэй провинцийыште японец - шамычын Аньцин районым китайский войска-шамыч деч эрыкташ тӧчымашышт неудача дене пытен. Японец-шамыч тугак Лучжоу ден северыштыла ятыр пункт гыч китаец-шамычын кырен луктын огыт керт.

Кузе мый „ВКП(б) Историй Краткий Курсым“ тунемам

„ВКП(б) Историй Краткий Курс"— пеш рашкыдын да чылалан умлен кертшашын возымо исторический документ. Тудо марксистко-левинский теорий дене овладеватлаш кугун полша.

Тиде учебник лекмекак мый систематически тунемаш тӱҥальым. Самостоятельно тунеммашым мый тыгеракын организоватлышым: эн ондак кажне главам кум пачаш лудын лектынам, тидын мöнгö кажне главам раздел шот дене келгын тунемын, сайын гына шоналтен конспектироватленам.

ВКП(б) Историйым тунемашлан кажне кечын (эрдене занятий тӱҥалме деч ончыч, кастене) жапым ойыренам, шке жапемын ик ява минутшымат арам йомдарен омыл. Учебник деч посна ятыр ешартыш литературым лудынам. Теве нуно: Ленинын „шаг вперед, два шага назад" да „Материализм и эмпириокритицизм" книгаже; Сталинын" Вопросы ленинизма" книгаже: „История древних и средних веков" да тулеч молат. Тиддеч посна художественный литературымат ятыр лудынам.

Марксизм-ленинизм основым систематически тунеммаш практический пашаште кугун полша, идейно - политический уровеньым нӧлта. Садлан тидым кажне йолташланат кажне кечын, кажне минутын тыршен, келгын шоналтен тувемман. Тунам велэ кеч могай пашат чынжымак миен лектеш.

В. Ибраев,

Ново-Тор'яльский район Кузнецовский сельсоветысе агитколлективын руководительже.

Финпланым жап деч ончыч утыж дене темен

Коминский сельсовет Йошкар-Олинский районысо, моло сельсовет-шамыч деч ончыч, III-шо квартал финансовый планым жап деч ончыч утыж дене темен. Ял озанлык налог дене план 110 процентлан, страхований дене — 145 процентлан да заем окса погымо шотышто идалыкаш план—105 процентлан темалтын.

ВКП(б) Марийский Обком ден Марийский АССР Совнарком Коминский сельсоветым тидлан 2 тӱжем тенге окса дене премироватлен.

Сельсовет председатель Соловьев йолташ кызыт IV-ше квартал финпланым темышаш верч чот кучедалеш.

Н. Янсонов.

Лекцийым шӱдӧ еҥ утла колыштын

Сотнур. 24 сентябрьыште Сотнурский средний школысо пионерский клубеш селасе шемер - шамычлан СССР-ысе калык-шамычын историйже гыч „Отечественная война России против Наполеона в 1812 году" тема дене лекций лие. Лекцийым средний школын директоржо Голубкин йолташ лудын. Шемер-шамычлан лекций келшен. Лекцийыште шӱдӧ еҥ утла лийын. Нуно тыгай лекций-шамычым чӱчкыдырак ышташ йодыт.

И. Иванов.

Драмкружок пашам сай ышта

„Ушемвур" колхоз пелен (Ново-Тор'яльский район) драмкружокым организоватлыме ыле. Кызыт кружок пашашке виян пижын. Тиде кечылаште кружок член - шамыч Шкетанын „Ачийжат - авийжат" да „Лапчык Каритон" пьеса-шамычым модын ончыктышт. Модшо-шамыч кокла гыч комсомолец И. В. Егошин, И. Е. Пушкин, Е. М. Бастракова шке рольыштым сай модыч. Нунын модмышт калыклан пеш келшен. Постановкым чылаже 250 еҥ утла онченыт.

Е. Юркина.

Газетым шарат

Ново-Тор'яльский район Старо-Тор'яльский средний школын Х-шо классыштыже тунемше Хлыбов ден Петров тунемше - шамыч коклаште газетым чот шарат. Тиде кечылаште нуно коктын 150 тенгеашым шареныт. Хлыбов ден Петровым тунемше-шамыч пагалат.

Юркина.

XII шахматный турнир

27 сентябрьыште Ботвинник 43-шо ходышто Лилиентальлан сдатлалтын, Бондаревский Мекенас дене шеме дене модын, партийым модын налын. Рагозин Лисицин деч модын налын. Константинопольский—Болеславский партий ничья дене пытен.

Моло 6 партийым отложитлыме. 28 сентябрь модын патарымаш кече. 14-ше турышто модын пытарыдыме партийыште Лефенфиш— Панов умбакыжым модде ничьялан келшеныт.

Умыла деч 16 тӱжем тенге доход

„Свобода" колхоз (Звениговский район, Чуботарский сельсовет) 4 гектарыште умылам кӱрын пытарен. 14 центнер умыла лектын, 16 тӱжем тенге доходым пуышаш. Е. Чугувова, М. Одинцова, И. Архипова, М. Маслова кечыште 10 килограмм олмеш 13—18 килограмм дене умылам кӱрыныт.

И. Казаков.

III-шо КВАРТАЛ ЧОДРА ПЛАНЫМ УТЫЖ ДЕН ТЕМЕН

Кумский чодра пунктын пашазыже - шамыч (Юринский район) кумышо квартал произвoдственный планым жап деч ончыч темевыт. Чодра румо план 183 процентлан темын. Чодра шупшыктымо планымат эртарен темыме.

Хулиган заслугыжым почеш налын

„Красный стекловар" пашазе поселкысо (Сотнурский район) раймагын шофержылан Н. П. Антоновлан хулиганский пашам ыштымыжлан ик гана веле огыл замечанийым ыштыме ыле. Но Антонов хулиганский пашажым кудалтен огыл.

30 августышто тудо раймагыш миенат, сату налаш толшо еҥ-шамычым шӱкедылаш тӱҥалын, нунын дене туманлен, осал мут дене вурседылын. Продавец деч тудлан сатум черет деч посна колташ требоватлен. Тидын дене тудо общественный порядокым нарушитлен.

Тиде кечылаште хулиган Антововын пашажым Сотнурский райопысо калык суд ончен лектат, тудым ик ийлан тюрьмашке петырашпунчалын. Приговор тунамак ышлышын пурталтын.

И. Иванов.

Отв. редакторын заместительже—*В. М. БОРИСОВ.*

Э1098. АДРЕС РЕДАКЦИИ: Мар. АССР, г. Йошкар-Ола,Пограничная, дом № 45. № телефона 1—36. 1-ая типография Маргосиздата.